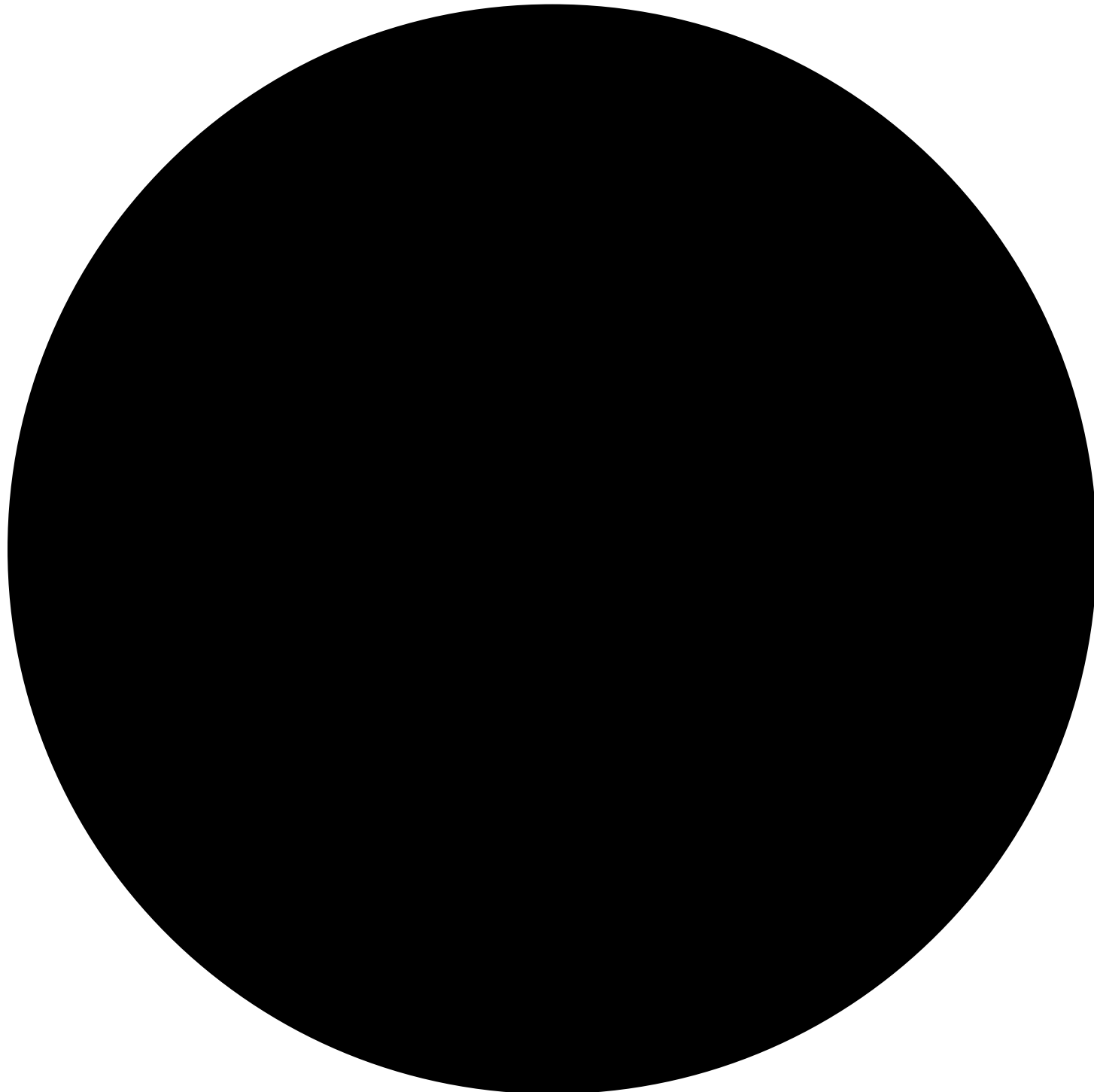

GIZARTE-ERANTZUKIZUNA ETA ENPRESA-ETIKA

Posted on 15/06/2015 by Naider

Munduko 100 enpresa handienek 12.200 milioi dolar (8.500 milioi euro baino gehiago) inbertitu zituzten gizarte programetan 2013an KPMG aholkularitza enpresak egindako ikerketa baten arabera. Hau da, zerga aurreko irabazien %2,5 inguru bideratu zituzten enpresen erantzukizun sozialeko programetara. Enpresa gehienek beren programa sozialak hezkuntza, osasun arreta, ingurumena zaintzeko eta hondamendi baten ondoren laguntzak eskaintzera bideratzen dituzte.

Hala ere, enpresa batzuen [erantzukizun sozial korporatibo](#)arekin lotutako ekimenak, urtean praktika, egiten dutena publizitate-kanpaina hutsak edo are presio politiko-jarduerak estaltzea da. Enpresek beren onurarako baliatzen dituzte garapen bidean dauden herrialdeetako osasun, hezkuntza edo gizarte sistema ahuletan dauden gabeziak beren baliabideak eskaintzeko (dirulaguntzak, laguntzak, bekak). Ekimen «arduratsu» horiei esker, benetan saiatzen dira erabakiak hartzen diren botere-esparruetan eragiten eta, gainera, ohiko publizitateak eskaintzen dien baino jarrera jatorrago eta enpatikoago batetik helarazten dituzte euren mezuak. Batzuk beren negozio-estrategiaren alderdi zentral bihurtzen ari dira.

[Azkenaldian komunikabideetan Peabody kasua azalerratu da](#). Osasun publikoko hainbat aditu haserre agertu dira azken hilabeteotan Peabody Energy munduko ikatz konpainia pribatu

handienaren azken merkaturatze kanpainarekin. Kanpaina honek bere produktua sustatzen du Afrikan ebolaren aurkako borrokan eta bere erregai fosilak munduko pobrezien konponbide gisa aurkezten ditu.

Osasun-aditu hauek kanpaina hau ebola ustiatzeko saiakera oportunistatzat gaitzetsi dute enpresen irabazien helburu bakarrarekin. Konpainia estatubatuarrek bere ikatza "XXI. mendeko erregai" gisa definitzen du, eta munduko pobrezia eta ebola desagerrarazteko zeregin oso garrantzitsua izan dezakeela baieztatzen du, Afrikako osasun publikoaren egoera dramatikorako erantzun aproposa gisa ezarriz.

Eztabaida hau iaz hasi zen ikatz industriaren azken konferentzian (irailean ospatu zen), non Greg Boyce Peabodyeko zuzendari nagusiak ebola desagerrarazteko egindako ahaleginak goraiatu zituen eta iradoki zuen ikatzaren energia gehiago erabiltzeak ebolaren txerto hipotetiko baten banaketa suspertu zezakeela (Pennsylvaniako Unibertsitateko gaixotasun infekziosoen aditu batek egindako ikerketa bat aipatuz). Harrigarria izan zen ebola ikatz-enpresarentzat lehentasun bihurtu zela ikustea, ordura arte ez baitzen inoiz horrelakorik aipatu aurkezpenetan. Aitzitik, ebolaren hedapenaren aurka borrokan aritu ziren osasun publikoko adituak harritu ez ezik, haserretu egin ziren Peabody konpainiaren iradokizunarekin. Haien ustez, ezin da esan energiarako sarbidea zabaltzeak (ikatzaren bidez) ebolaren hedapena saihestu eta gaixotasunaren aurkako txertoa banatzen lagundu zezakeela (batez ere gaixotasunaren aurkako txerto onarturik ez dagoelako).

Kasualitatez, Peabody-en adierazpen hauek, ebola desagerrarazteko interesa erakutsiz, konpainiaren presio izugarriaren ondorioz gertatu ziren ikatzaren krisiaren eta erregai fosiletatik kentzeko kanpaina global indartsu baten ondorioz.

"Ez dago tesi hau onartzen duen froga argirik", esan du Irwin Redlener-ek, Columbia Unibertsitateko Hondamendien Prestakuntzarako Zentro Nazionaleko zuzendariak eta Etxe Zuriko Ebolari buruzko politika aholkulari batek. "Peabody-ek helburu korporatibo oso zehatzak eta esplizituak ditu. Nire ustez, haien enpresa zuzentzeko saiakera jasanezina da gaixotasun kaltegarri baten kontura, enpresen irabaziak lortzeko helburu bakarrarekin". Kontuan izan behar da ikatza dela erregai fosil zikinena eta asko laguntzen duela klima-aldaketan eta hildako ugari eragiten duela erretzean sortzen den kutsaduraren ondorioz.

Kasu honek gizarte erantzukizun korporatiboaren praktika eredu zaharkitu baten kontraesanak ekartzen ditu eta, ikusten dugunez, batzuetan lizunak. Aditu batzuen ustez, paisaia aldatzen ari da eta kasu mota hau salbuespen bilakatzen ari da bi faktore sakon eraldatzailerik esker. Bata finantza-krisi globala da, Erantzukizun Sozial Korporatibo zaharraren kontraesanak nabarmen agerian uzten dituenak, enpresek hortik ateratzen dutena gizarteari "itzultzeko" formulatzen denean, egiten den lehenengo galdera enpresa horiek zer ateratzen dute zehazki? itzulera ekintza hori eskaintzen dioten gizarteari. Ikuspegi berri baten garaipenaren beste arrazoia enpresek gardenago izatera eta oinarrizko betebeharrak guztiak betetzera behartzen ari den sare teknologikoen eta sare sozialen iraultza da, bezeroekiko desafekzioa jasateko penaz. Presio sozial horrek Peabody-en aipatu dugun bezalako praktika ez-osasungarriak agerian utzi ditzake.

Bi gaiak EGE norabide askoz organiko, integral eta estrategikoago batean gidatzen ari dira, "erantzukizun korporatiboa" (CR) forma hedatu bihurtuz, lehertzeko. Enpresen jarduera arruntak dakartzan betebeharrak arautzaile eta etikoak betetzea. "CR ikuspegi hau oinarrizkoa eta berritzailea da, dimentsio etikoa barne hartuta, eta hobe izango da enpresentzat, euren interes-komunitateentzat eta gizartearentzat", [Andrea Bonime-Blanc, GEC Risk Advisory eta GEC Risk Advisoryren zuzendari sortzaileak bezalako adituek adierazi dutenez.](#) >[José A. Herce, UCMko Ekonomia irakaslea](#).

EGEaren ikuspegi berri honek ez ditu enpresek beren komunitatearekin eta, oro har, gizartearekin duten konpromiso zintzoko praktikak ezabatzen, haratago doa baizik, enpresen praktika ekologikoan autoeskakizun handiagoa sartuz: ekoizpen berdearen aldeko apustua, konpromisoa.

enpleguaren kalitatea, soldaten duintasuna, pertsonen parte hartzea enpresaren erabakiak hartzerakoan, prozesuak hornitzaileei eta bezeroei irekitzea, berrikuntzaren kultura eta zeharkako beste hainbat gai.

There are no comments yet.